

Engerdal kommune

DELEGASJONSREGLEMENT

Vedtatt av kommunestyret 21.12.2010 – sak 107/10
Revidert 20.10.2011

Innholdsfortegnelse

1. Generelle bestemmelser

- § 1 Formål
- § 2 Omfang
- § 3 Forholdet til kommunelovgivningen
- § 4 Klage
- § 5 Tvil om praktiseringen av delegasjonsreglementet
- § 6 Gjennomgående bestemmelser
- § 7 Interne spilleregler for bruk av delegert fullmakt

2. Kommunestyrets myndighet

- § 8 Kommunestyrets myndighet

3. Formannskapets myndighet

- § 9 Formannskapets myndighet
- § 10 Formannskapets oppgave etter kommuneloven og myndighet som særlovsorgan
- § 11 Delegering i budsjettsaker til formannskap
- § 11 Delegering etter særlov til formannskap
- § 13 Delegering etter andre særlover
- § 14 Hastesaker

4. Ordførers myndighet

- § 15 Ordførers myndighet

5. Administrasjonsutvalgets myndighet

- § 16 Administrasjonsutvalgets myndighet

6. Rådmannens myndighet

- § 17 Rådmannens myndighet - generelt
- § 18 Avgjørelsesmyndighet i personal- og organisasjonssaker
- § 19 Avgjørelsesmyndighet i økonomisaker
- § 20 Annen fullmakt og representasjon
- § 21 Avgjørelsesmyndighet innen helsetjenesten
- § 22 Avgjørelsesmyndighet innen sosial og barnevern
- § 23 Avgjørelsesmyndighet innen pleie- og omsorgstjenesten
- § 24 Avgjørelsesmyndighet innen barnehage
- § 25 Avgjørelsesmyndighet
- § 26 Avgjørelsesmyndighet innen asyløktjenesten
- § 27 Avgjørelsesmyndighet innen tjenester knyttet til sysselsetting mv
- § 28 Avgjørelsesmyndighet innen plan, teknikk og næring
- § 29 Avgjørelsesmyndighet innen næring, reiseliv og sysselsetting

7. Vedtaksmyndighet til SMIL og NMSK

- § 30 Vedtaksmyndighet til SMIL og NMSK

8. Vedtaksmyndighet tilknyttet helse, miljø og sikkerhet

- § 31 Vedtaksmyndighet tilknyttet helse, miljø og sikkerhet

Kap. 1

GENERELLE BESTEMMELSER

Dette delegasjonsreglementet er overordnet øvrige delegasjonsreglement i Engerdal kommune.

§ 1 Formål

Dette delegasjonsreglementet har som formål å fastlegge oppgave-, ansvars- og myndighetsfordelingen mellom Engerdal kommunes politiske og administrative organer, slik at kommunen kjennetegnes av:

- Klar oppgave- og ansvarsfordeling
- Reell politisk styring
- Administrativ smidighet
- God beslutningsevne

Et delegasjonsreglement kan aldri fange opp alle saker og tilhørende grensetilfeller. Det fordres derfor at det nivå som har fått avgjørelsesmyndighet etter dette delegasjonsreglementet, tildelt fra overordnet politisk nivå, utøver denne fullmakten *lojalt*. I delegasjonsreglementet er det underforstått at den delegerte myndighet er knyttet til *kurante* saker. *Ukurante* og *prinsipielle* saker skal alltid legges fram til avgjørelse hos overordnet myndighet (administrasjonsutvalg, formannskap, kommunestyre eller tilsvarende). En smidig bruk av delegasjonsreglementet vil dessuten kreve at det tas muntlig kontakt med overordnet nivå for å få avklart om en sak anses å være *ukurant* eller *prinsipiell* når det kan være tvil om det.

Noen av bestemmelsene i dette reglementet henviser til "kurante" saker, men kravet om at saken skal være "kurant" gjelder også der begrepet ikke er nevnt særskilt.

*Blant annet av likebehandlingsgrunner skal tiltak som er ulovlig igangsatt uten at skriftlig vedtak foreligger, alltid oppfattes som **ukurante** og legges fram til politisk avgjørelse.*

For all delegering av avgjørelsesmyndighet til *administrativt nivå* etter dette reglementet ligger det til grunn at myndigheten er *delegert til rådmannen*. Det er derfor administrasjonens øverste leder, rådmannen, som står ansvarlig overfor overordnet, politisk myndighet. Det gjelder selv om rådmannen har valgt å videredelegere sin myndighet til underordnet administrativt nivå, enhetslederne. Eventuell videredelegering skal til enhver tid framgå av "Administrativt delegasjonsreglement". Det understrekes at delegert avgjørelsesmyndighet ikke fritar for skriftlig saksbehandling eller åpner for andre avvik fra forvaltningslovens bestemmelser om saksbehandling. Det er avgjørelsesmyndigheten i de saker som framgår av dette reglementet som er delegert, ikke ansvaret. *Ansvaret* ligger til enhver tid hos overordnet, politisk myndighet.

§ 2 Omfang

Dette delegasjonsreglementet omfatter følgende politiske organer og vedtatt delegering til rådmannen:

- Kap. 2: Kommunestyret, jfr. reglement for kommunestyret vedtatt i K.styret den 30.06.93
- Kap. 3: Formannskapet, jfr. reglement for formannskapet vedtatt i K.styret den 30.06.93
- Kap. 4: Ordførers myndighet
- Kap. 5: Administrasjonsutvalgets myndighet
- Kap. 6: Rådmannens myndighet

- Kap. 7: Utvalget for Spesielle miljøtiltak i landbruket (SMIL) og Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)
- Kap. 8: Vedtaksmyndighet tilknyttet helse, miljø og sikkerhet

Ethvert organ som etter dette reglement er delegert avgjørelsesmyndighet, plikter å foreta løpende rapportering av sin praktisering av myndigheten til nærmeste overordnede myndighet. Dette skal skje på avtalt måte, enten som enkeltreferater, i sammenstillinger eller rapporter. Hvordan praktiseringen skal være, avgjøres av overordnet myndighet.

Rådmannen utarbeider nærmere retningslinjer for administrativ delegering. Se eget reglement for dette.

§ 3 Forholdet til kommunelovgivningen

Dette reglementet er underlagt alle bestemmelser som regulerer den kommunale virksomheten, jfr. særlig kommuneloven (kl) av 25. sept. 1992 nr. 107 og forvaltningsloven (fvl) av 10. feb. 1967. Kommuneloven og den politiske strukturen som er valgt i kommunen på bakgrunn av denne loven, forutsetter at det avklares hvor de enkelte vedtak skal fattes; det vil si hvilken delegering kommunestyret ønsker å gjennomføre.

Kommunestyret har som rettslig utgangspunkt den alminnelige beslutningsmyndighet i alle saker på kommunens vegne, jfr kl § 6, hvor det følger at kommunestyret er øverste kommunale organ og treffer vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov eller delegasjonsvedtak. Beslutningsmyndighet på kommunens vegne, utøvd av andre folkevalgte organ eller av tilsatte, må derfor ha egen hjemmel, enten i lovregel eller i lovlig fattet delegasjonsbestemmelse. Ettersom det ikke er praktisk mulig at kommunestyret har avgjørelse i alle saker der det etter loven har beslutningsmyndighet, er det forutsatt at myndigheten kan delegeres fra kommunestyret og til underordnet politisk nivå eller til rådmannen (jfr kl §§ 8 nr 3, 10 nr 2 og 23 nr 4).

I de tilfeller der andre folkevalgte organ enn kommunestyret er gitt myndighet direkte (f eks valgstyret, jfr valgloven § 15), er det dette organet som i tilfelle videredelegerer myndighet til administrasjonen hvis en slik adgang foreligger og det er ønskelig.

Delegasjon av kommunal avgjørelsesmyndighet skjer når et folkevalgt organ eller person blir gitt myndighet til å fatte avgjørelser på vegne av kommunen. Det er viktig å merke seg at denne "overdragelsen" av myndighet ikke betyr at det delegerende organ har fraskrevet seg ansvaret for, eller myndigheten til selv å handle på saksområdet. Det følger av dette at delegerende organ må sikre nødvendig kontroll med at den delegerte myndigheten blir ivaretatt på en forsvarlig måte, i samsvar med lov- og regelverk.

§ 4 Klage

For ethvert vedtak fattet av kommunalt organ gjelder reglene om klage i forvaltningsloven.

For enkeltvedtak som er truffet av forvaltningsorgan opprettet i medhold av kommuneloven, er klageinstans en særskilt opprettet klagenemnd.

For vedtak fattet av kommunestyret er fylkesmannen klageinstans.

Det angjeldende statlige organ er likevel klageinstans når vedtaket er truffet etter delegert myndighet fra statlig forvaltningsorgan.

Vedtaket fattet av folkevalgt organ eller administrasjonen, kan bringes inn for Fylkesmannen til kontroll av avgjørelsens lovlighet, jfr. kommuneloven (kl.) § 59. Krav om slik lovlighetskontroll må fremmes innen 3 uker.

§ 5 Tvil om praktiseringen av delegasjonsreglementet

I den grad det reises tvil om praktisering av dette reglementet, skal avklaring søkes i kommunelov og særlovgivning. I den grad det ikke finnes klarhet i disse bestemmelser, er det kommunestyret selv som treffer vedtak om praktiseringen av bestemmelsene. Det vises ellers til dette reglementets § 1, 2. og 3. ledd.

§ 6 Gjennomgående bestemmelser

- 1. Bruk av delegert myndighet**

All delegert myndighet må brukes i samsvar med lover, forskrifter og retningslinjer gitt av overordnet myndighet og innenfor vedtatte budsjetttrammer og budsjettforutsetninger. Kommunestyret kan gi bindende instruksjoner om hvordan den delegerte myndighet skal brukes også etter at delegasjonsreglementet er vedtatt.
- 2. Tilbakekalling av myndighet**

Det delegerende organ kan kreve å få lagt fram for seg en sak som et underordnet organ har til behandling etter delegert fullmakt. Det delegerende organ kan overta en konkret sak som det mener det selv bør avgjøre, og det kan tilbakekalle hele eller deler av delegasjonsreglementet.
- 3. Rett til å la være å bruke delegert myndighet**

Den som har fått delegert myndighet, kan overlate til det overordnede organet å treffe avgjørelse i en enkeltsak eller i spesielle saker.
- 4. Omgjøringsrett**

Ett overordnet organ kan av eget tiltak omgjøre vedtak fattet av underordnet organ i samme omfang som det kunne omgjort vedtak det selv hadde truffet, jfr fv1 § 35, 2. ledd.
- 5. Endringer i delegasjonsreglementet**

Kommunestyret fastsetter gjennom dette reglementet hvilke delegasjonsregler som skal gjelde for kommunen, og vedtar etter innstilling fra formannskapet nødvendige endringer i dette.
- 6. Evaluering**

Etter kommunestyrets bestemmelse skal den til enhver tid gjeldende delegering oppsummeres og vurderes for å kunne vurdere om arbeidsfordelingen er best mulig mellom kommunestyret, formannskapet og rådmannen.

§ 7 Interne spilleregler for bruk av delegert myndighet

- 1. Rettssikkerhet**

Ingen kan treffe avgjørelser overfor tredjeperson uten juridisk å ha fullmakt til å avgjøre den aktuelle saken. Alle som har saker til avgjørelse i Engerdal kommune, skal sikres en korrekt behandling i samsvar med forvaltningslovens bestemmelser og prinsipper, og aktuelt lov- og regelverk for saksområdet det gjelder.
- 2. Åpenhet**

Administrasjonen må vektlegge åpenhet overfor de politiske styringsorganene og selv ta initiativ til å informere når det er grunn til å tro at informasjonen er politisk og saklig relevant.

En viktig forutsetning for delegering av avgjørelsesmyndighet er at de som er tildelt myndigheten, har en positiv holdning til å gi tilbakemeldinger til overordnet myndighet.

3. Delegering

Delegering er i prinsippet et uttrykk for tillit fra kommunestyret til underliggende organer og administrasjonen til å opptre eller forvalte på kommunestyrets vegne.

4. Tvil

Når det organ eller den person som har fått delegert myndighet, er i tvil om hvordan en sak eller sakstype bør avgjøres, legges saken fram til prinsipiell drøfting og avklaring.

5. Lojalitet

Ansatte med delegert fullmakt og tilhørende saksbehandlere skal aldri overfor partene kritisere de politiske retningslinjer som er gitt for håndtering av enkeltsaker. Vider skal enkeltpolitikere unngå offentlig å kritisere enkeltavgjørelser som er tatt, men ta dette opp med administrasjonen.

Kap. 2

KOMMUNESTYRETS MYNDIGHET

§ 8 Kommunestyrets myndighet

Kommunestyret er vedtaksmyndighet i saker som gjelder:

- a) Langtidsplaner, utbyggingsplaner, økonomiplan, budsjett, boligbyggeprogram samt andre overordnede planer.
- b) Forskrifter eller reglement der lovgivningen legger slik myndighet til kommunen, eller der kommunen etter eget behov finner grunn til å utarbeide slike bestemmelser.
- c) Overordnet politisk og administrativ organisasjonsstruktur for kommunen.
- d) Iverksetting av nye virksomheter eller betydelig utvidelse av eksisterende virksomheter.
- e) Tiltak som kan påføre kommunen forpliktelser utover vedtatt årsbudsjett.
- f) Disposisjoner som må ansees som ekstraordinære, eller som går utover vanlig standard.
- g) Alle spørsmål som gjelder oppgave- og ansvarsfordeling mellom ulike politiske organer, og mellom de politiske styringsorganer og administrasjonen.
- h) Ansettelse av rådmann, jfr. kl. av 25. sept. 1992 § 22 Nr. 2.
- i) Opprettelse av stillinger utenfor vedtatte økonomiske rammer for lønn.
- j) Kommunestyret er fondsstyre for Femundfondet og Næringsfondet, jfr. fondenes vedtekter § 5.1. Kommunestyret avgjør søknader over kr. 100.000 etter innstilling fra formannskapet.
- k) Kommunestyret behandler alle saker av overordnet interesse for kommunen, som ikke gjennom dette reglement eller andre lover, forskrifter eller vedtak er tillagt andre kommunale organ.
- l) I enhver sak som ikke etter delegasjonsvedtak er tillagt annet organ, er kommunestyret vedtaksorgan, jfr. kl av 25.sept. 1992, § 6. Kommunestyret har dessuten rett til, i samsvar med fv1. § 35, å avgjøre eller omgjøre vedtak fattet av andre folkevalgte organ eller av administrasjonen.
- m) Avgjøre om stillinger skal besettes på åremål (jfr kl § 24 nr 2).

Kap. 3

FORMANNSKAPETS MYNDIGHET

§ 9 Formannskapets myndighet

Formannskapet skal:

- a) Ha ansvaret for å igangsette og ivareta kommunens utvikling gjennom planlegging, miljø- og næringsrettet tiltaksarbeid og økonomistyring i den grad det ikke tilligger kommunestyret, herunder nødvendig oppfølging av kommunestyrets budsjettvedtak.
- b) Påse at den daglige drift av kommunens virksomhet utøves i samsvar med lover, regelverk og avtaler på en mest mulig effektiv måte, og til beste for kommunens innbyggere.
- c) Utøve arbeidsgiveransvaret i henhold til lover og avtaler, herunder fatte vedtak vedrørende rammer for lønns- og arbeidsforhold og andre styringsdokumenter (for eksempel forslag til retningslinjer for lønnsforhandlinger, rammer for lønnsnivå og lønnsplan for alle stillingskategorier, samt strategier for lønns- og arbeidsvilkår), der det er naturlig at formannskapet som arbeidsgiver gjør overordnede vedtak på vegne av kommunestyret.
- d) Innstille overfor kommunestyret ved ansettelse av rådmann.
- e) Være kommunens vegmyndighet etter vegloven av 26.06.63. nr. 23.
- f) Være klientutvalg etter sosialtjenesteloven av 13. des. 1991 og barnevernstjenesteloven av 17. juli 1992.
- g) Være vedtaksorgan i saker som angår samiske kulturspørsmål.
- h) Fastsette styrehonorarer for styret i Engerdal komuneskoger KF.
- i) Være tiltaksnemnd.
- j) Avgjøre søknader om støtte fra Femundfondet og Næringsfondet når beløpet det søkes om er under 100.000 kroner.
- k) Være kommunal klagenemnd etter Lov om helsetjenesten i kommunene § 2-4 og i tillegg være endelig klageinstans for saker vedr. tildelinger av omsorgsboliger.
- l) Være trafikksikkerhetsutvalg.
- m) Være kontrollutvalg for salgs- og skjenkesaker.

§ 10 Formannskapets oppgave etter kommuneloven og myndighet som særlovsorgan

Formannskapet ivaretar de oppgaver det er tillagt etter kommunelovens bestemmelser og som er tillagt særlovsorgan etter særlovgivningen, jfr. reglement for formannskapet.

§ 11 Delegering i budsjettsaker til formannskap

Formannskapet gis slik myndighet i budsjettsaker:

- a) Å vedta fordelingen av rammer i forbindelse med forberedende budsjettarbeid.
- b) Å foreta budsjettreguleringer begrenset oppad til kr. 100.000,- innenfor rammen av et hovedkapittel eller mellom hovedkapitler.
- c) Å vedta endringer innenfor kommunale særbudsjett.
- d) Å ettergi/slette uerholdelige krav i saker som ikke hører under skattebetalingsloven.
- e) Å omgjøre avsetninger og overførbare bevilgninger så langt det trengs for å gjøre opp regnskapet uten underskudd.
- f) Å foreta årsoppgjørdisposisjoner utover det som er vedtatt i budsjettet når regnskapet vil gi overskudd.
- g) Gjøre vedtak om tildeling av tilskudd til private barnehager i de tilfeller forutsetningene for årsbudsjettet er endret.
- h) Foreta opplån og godkjenning av lånebetingelser til refinansiering av eldre gjeld og slå sammen løpende lån innenfor de avdragsbetingelser som er vedtatt ved låneopptaket første gang. Foranstående gjelder når saken anses kulant og gir ubetinget innsparing. Avtale rentebinding for maksimum 3 år.

§ 12 Delegering etter særlov til formannskap

Formannskap er tillagt all avgjørelsesmyndighet som er tillagt særlovsorgan i den grad myndigheten ikke tilligger kommunestyret etter bestemmelsene i § 7, eller andre organ.

Myndigheten knytter seg til følgende særlovgivning:

- a) Opplæringsloven av 17. juli 1998 Nr. 61 med senere endringer
- b) Barnehageloven av 17.06.2005. Nr 64 med senere endringer
- c) Voksenopplæringsloven av 19.06.2009 Nr 95 med senere endringer
- d) Jordlova av 12. mai 1995 nr. 23
- e) Skogbrukslova av 27. mai 2005 nr 31
- f) Likestillingsloven av 9.juni 1978 Nr. 45
- g) Plan- og bygningsloven av 27. juni 2008 nr 71
- h) Delingsloven av 23.juni 1978 Nr. 10 og matrikkelloven
- i) Brann og eksplosjonsloven av 14. juni 2002 nr 20
- j) Lov om pasientrettigheter av 2. juli 1999 med endringer av 21.12.2007
- k) Lov om helsepersonell av 2. juli 1999 med endringer av 19.06.2009
- l) Lov om helsetjenesten i kommunene av 19.nov 1982 Nr. 96
- m) Lov om sosiale tjenester m.v. av 13.des 1991
- n) Lov om barnevernstjenester av 17.juli 1992
- o) Viltloven av 29.mai 1981 Nr. 38
- p) Lakse- og innlandsfiskekloven av 15. mai 1992 nr 47
- q) Friluftsløven av 28.juni 1957 Nr. 16

- r) Skattebetalingsloven av 21.nov 1952 Nr. 2, jfr. § 42 (3), slik at formannskapet fatter endelig vedtak i de saker som gjelder beløp inntil den grense som til enhver tid er fastsatt etter § 42 (1), 3. punktum
- s) Lov om folkebibliotek av 20.des 1985 Nr. 108
- t) Lov om odelsrett og åsetesrett av 28 juni 1974 med senere endringer
- u) Myndighet etter Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag av 10.juni 1977 nr 82, være dispensasjonsutvalg, samt utøve kommunestyrets myndighet etter Nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og islagte vassdrag § 6, gitt med hjemmel i loven (§ 4a)
- v) Lov om sosiale tjenester i Arbeids- og Velferdsforvaltningen av 18.12.2009 Nr 131
- w) Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (Introduksjonsloven) 04.07.2003 nr. 80 med senere endringer, herunder det som gjelder tildeling av timer til norskopplæring og behovsprøvd norskopplæring og med unntak av det som er delegert enhetsleder NAV

§ 13 Delegering etter andre særlover

Formannskap har, i den grad myndigheten ikke er delegert til rådmannen etter reglene i kap. 5, følgende myndighet etter andre særlover:

- a) Gjøre vedtak om å kreve offentlig påtale etter straffeloven av 22.mai 1902 Nr. 10.
- b) Gjøre vedtak om anvendelse av konsesjonsavgiftsfond etter vassdragsregulerings-loven av 14.des 1917 Nr. 17.
- c) Gjøre vedtak innen kommunens myndighetsområde etter stadnavnlova av 18.mai 1990.
- d) Gjøre vedtak vedrørende lån og tilskudd der kommunen utøver myndighet på vegne av Innovasjon Norge og Husbanken.
- e) Gjøre vedtak innen kommunens myndighetsområde etter forurensningsloven av 13.mars 1981 Nr. 6.
- f) Gjøre vedtak innen kommunens myndighetsområde etter vegtrafikkloven av 18.juni 1965 Nr. 4.
- g) Utøve kommunens myndighet i kurante saker etter alkoholloven av 16. mai 1997 Nr. 28 så langt loven tillater slik myndighet lagt til formannskapet, jfr. Lovens § 1-12.
- h) Innenfor rammen av vedtekter vedtatt av kommunestyret, utøve kommunens myndighet etter lov om åpningstider for utsalgssteder av 26.april 1985 Nr. 20.
- i) Innenfor rammen av vedtekter vedtatt av kommunestyret, utøve kommunens myndighet etter handelsloven av 6.juni 1980 nr. 21.
- j) Avgjøre søknader om løyver etter lov om videogrammer av 15.mai 1987 Nr. 21.
- k) Utøve kommunens myndighet i h.h.t. lov av 13. juni 1997 Nr. 55 om serveringsvirksomhet (Serveringsloven).
- l) Avgjøre kommunens prioriteringsrekkefølge for søknader om lån og tilskudd til Innovasjon Norge.
- m) Gjøre vedtak i kurante saker etter konsesjonsloven der avgjørelsene ellers ikke er delegert til rådmannen etter delegasjonsreglementets § 28 h.
- n) Avgjøre saker etter forurensningsforskriften.

§ 14 Hastesaker

Formannskap kan treffe vedtak i saker som skulle ha vært avgjort i kommunestyret, når det er nødvendig at vedtak treffes så raskt at det ikke er tid til å innkalle dette, jfr. kl. § 13.

KAP. 4

ORDFØRERS MYNDIGHET

§ 15 Ordførers myndighet:

Ordfører har myndighet til å:

- a) Når rådmannen er inhabil i forhold til kurante søknader innenfor området for delegasjonsreglementets § 18, godkjenning av ferieturnus og ellers i forhold til søknader og meldinger som omfattes av særskilt utarbeidet søknadsskjema, delegeres slik avgjørelse til ordfører. Ordførers avgjørelse refereres i administrasjonsutvalgets neste møte.
- b) Tilsvarende anviser ordføreren på regninger og lignende dokumenter når rådmannen er inhabil.
- c) Møte på generalforsamlinger i selskaper eller andre sammenslutninger der kommunen er medeier, og det ikke er valgt annen særskilt representant. Varaordfører kan møte for ordfører. Myndigheten omfatter også å kunne velge kommunens representant blant de øvrige kommunestyremedlemmer eller representant oppnevnt av rådmannen i de tilfeller ordfører / varaordfører er forhindret fra å kunne møte (jfr. K.sak 99/100). I kurante tilfeller kan det også gis fullmakt til møtende representant fra nabokommune eller annen eierkommune.
- d) Sammen med minimum en av de ansattes representanter avgjøre kurante saker på vegne av administrasjonsutvalget når rådmannen er inhabil.
- e) I kurante saker hvor Engerdal kommune har tinglyste heftelser eller rettigheter i annen eiendom og disse åpenbart ikke vil bli påvirket i forbindelse med fastsetting av grenser og etablering av nye eiendommer, gis ordfører fullmakt til å undertegne erklæringer for sletting av disse heftelsene.
- f) Underskrive på kurante avtaler om å avstå rettigheter på kommunens grunn til kabelanlegg, ledningsnett og tilsvarende.

Kap. 5

ADMINISTRASJONSUTVALGETS MYNDIGHET

§ 16 Administrasjonsutvalgets myndighet

Administrasjonsutvalget har følgende myndighet:

- a) Gjøre vedtak i saker innen personalområdet som er delegert til rådmannen, men der saken er ukurant eller av prinsipiell art; for eksempel tilsettingssaker der det ikke foreligger enighet med søker om avlønning, eller der søkeren vurderes fast tilsatt og formell, faglig bakgrunn mangler.
- b) Gjøre vedtak i saker der rådmannen har fattet avgjørelse på delegert myndighet, men hvor det er uenighet om avgjørelsen fra den / de ansattes representant(er), eller i klagesaker hvor det foreligger klage fra part eller andre med rettslig klageinteresse.
- c) Godkjenne ordninger for tilbakerapportering til administrasjonsutvalg og formannskap i saker og saksområder der avgjørelsesmyndigheten er delegert til rådmannen.
- d) Uttale seg om eventuelle retningslinjer for videre delegering av avgjørelsesmyndighet i saker som ligger inn under administrasjonsutvalgets arbeidsområde.
- e) Ansette og si opp arbeidstakere i opprettede stillinger på ledernivå, herunder enhetsledere, med unntak av de ansettelser som er tillagt andre organ eller rådmannen, samt innstille overfor formannskapet ved tilsetting av rådmann.
- f) Oppnevne eget intervjuutvalg ved tilsettinger når administrasjonsutvalget finner dette nødvendig.
- g) Ta stilling til tvister om tolkning og praktisering av avtaler, reglementer, forskrifter og andre bestemmelser som gjelder ansettelses-, arbeids- og lønsvilkårene til arbeidstakerne.
- h) Være kommunens IKT-utvalg.
- i) Være likestillingsutvalg.
- j) Vedta arbeids-, permisjons- og arbeidstidsreglement, personalpolitiske retningslinjer og tilsvarende rammeregelverk, samt planer for opplæring, IKT, annen ny teknologi eller vesentlig omlegging av de tekniske hjelpemidlene.
- k) Uttale seg om organisasjon, bemanning og andre planer som fastsetter rammer for Engerdal kommunes organisasjons- og personalpolitikk.
- l) Uttale seg om organisasjonsmessige endringer innenfor rammen av den overordnede organisasjons- / lederstruktur som fastsettes av kommunestyret.
- m) Avgi uttalelse i saker der kommunal virksomhet og arbeidsplasser berøres av ordninger hvor kommunen setter bort til, eller kjøper tjenester av private aktører.

Tidligere kap. 6 VEDTAKSKOMITEENS MYNDIGHET (§ 16) gjelder til og med 31.12.2010. Deretter delegeres myndigheten til formannskapet slik det framgår av dette reglementet.

Kap. 6

RÅDMANNENS MYNDIGHET

§ 17 Rådmannens myndighet - generelt

Den myndighet som etter lover og forskrifter m.v. og etter dette reglement er tillagt kommunens administrative ledelse, er tillagt rådmannen med mindre slik myndighet etter loven ikke direkte er tillagt annen kommunal tjenestemann.

Rådmannens oppgave-, ansvars- og myndighetsfordeling utøves innenfor rammen av gjeldende lovgivning og budsjett, samt innenfor rammen av de overordnede målsettinger og planer som er lagt for kommunens virksomhet.

Rådmannen avgjør i hvilken grad og i hvilket omfang den administrative avgjørelsesmyndighet skal delegeres til lavere administrativt nivå. Dette framgår av eget reglement.

§ 18 Avgjørelsesmyndighet i personal- og organisasjonssaker

Grunnlaget for en omfattende delegasjon til rådmannen innen dette området er at myndigheten utøves etter overordnede retningslinjer, regelverk og rammevedtak.

Videre skal utøvelsen av den delegerte myndigheten bygge på innarbeidet praksis og prinsippvedtak.

Saksbehandling og vedtak skal være skriftlig, i samsvar med forvaltningslovens bestemmelser og innarbeidet praksis, og kunne etterprøves av administrasjonsutvalget eller annet overordnet politisk organ.

Rådmannen har myndighet til å:

- a) Fatte vedtak i alle personal- og organisasjonssaker som ikke gjennom delegasjonsreglementet, annet reglement, lov, forskrift eller ved eget vedtak er lagt til overordnet myndighet. Tvilstilfeller drøftes med overordnet myndighet.
- b) Vedta ressursfastsettelse for tillitsvalgte.
- c) Fordele til avdelingene samleposten for kortere kurs vedtatt i årsbudsjettet.
- d) Treffe avgjørelser i saker vedrørende kommunens telefonordninger innenfor rammen av vedtatt reglement og økonomiske rammer.
- e) Forhandle om den lokale potten på kommunens vegne og treffe endelig vedtak i disse forhandlingene på Stat- og KS-området, innenfor lønns- og avtalerammer vedtatt av overordnet politisk myndighet. Myndigheten gjelder ikke lønnsfastsettelse utenom den lokale potten. Tilsvarende vedta avtaler om basistilskudd, driftstilskudd og takster for leger, fysioterapeuter og psykologer, jfr A-rundskriv 01/2001.
- f) Gjøre vedtak om å kreve offentlig påtale etter straffeloven, og tilsvarende trekke tilbake slikt krav, når avgjørelsen haster og det ellers synes unødvendig å legge saken fram for formannskapet, jfr delegasjonsreglementet § 14.

§ 19 Avgjørelsesmyndighet i økonomisaker

Rådmannen har myndighet til å:

- a) Foreta alle nødvendige disposisjoner innenfor rammen av vedtatte budsjetter, planer, lover og forskrifter, herunder vedta lånevilkår innenfor vedtatte rammer når kommunestyret eller formannskapet har fattet lånevedtak i forbindelse med konkrete finansieringssaker.

Foreta budsjettjusteringer innenfor et hovedkapittel i et omfang begrenset oppad til kr. 50.000,- når dette anses kurant og er i samsvar med vedtatt politikk på området.

Innenfor rammen av inngåtte avtaler foreta justeringer/indeksreguleringer i utleiepriser for lokaler kommunen leier ut.

Fatte vedtak om avslag der det søkes om tilskudd til ideelle formål, gaver og tilsvarende, og avgjørelsen er kurant i forhold til politisk praksis.

Gjøre vedtak om tildeling av tilskudd til private barnehager i de tilfeller forutsetningene for årsbudsjettet ikke er endret.

Etter gitte retningslinjer innvilge søknader og tildele boligtilskudd fra Husbanken, jfr også § 13 e i delegasjonsreglementet. Delegeringen gjelder ikke eventuell klagebehandling, der formannskapet er førstinstans.

- g) Med bakgrunn i Forskrift om startlån fra Den Norske Stats Husbank og tilhørende retningslinjer
- inngå nødvendige avtaler med lokal bank eller Lindorff for innføring av Startlånordningen.
  - vedta lånefordeling mellom bank/Startlån og bruk av boligtilskudd.
  - vedta nedbetalingstid i forhold til Husbankens føringer ved nytt låneopptak i Husbanken.
  - behandle søkere individuelt, vedta nedbetalingstid og eventuelle avdragsfrie perioder i hvert enkelt tilfelle.
- h) Innenfor vedtatte retningslinjer behandle og avgjøre søknader om reduserte kommunale avgifter / gebyrer for fraflyttede boligeiendommer.

§ 20 Annen fullmakt og representasjon

Jfr K.sak 99/100

Representere eller utpeke styrerepresentanter i følgende organer, utpeking kan ikke videredelegeres:

- 1) Representanter (2 personer) i tilsynsnemnda for forebyggings- og flomsikring
- 2) Styret i pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) for Trysil og Engerdal
- 3) Talsperson for barn og unge ved kommunens behandling av plansaker

HELSE

§ 21 Avgjørelsesmyndighet innen helsetjenesten

Rådmannen har myndighet til å:

- a) Godkjenne ny virksomhet og ombygging innen eksisterende virksomhet, samt gi fornyet godkjenning i saker der dette kreves etter kommunehelsetjenesteloven med forskrifter.
  - b) Fatte vedtak i kurante saker etter forskrift om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften) av 04.12.2001 forutsatt at alle krav til vannverket / vannforsyningsanlegget er oppfylt. Delegasjonen gjelder tilsvarende for plangodkjenning i kurante saker.
  - c) Gi pålegg i forbindelse med oppfølging av godkjenninger, kontroll av driftsforhold, oppfølging av tidligere vedtak, samt klager fra publikum på helsemessige og hygieniske miljølemper.
  - d) Treffe vedtak i hastesaker der forsinkelse kan føre til fare for noens liv eller helse etter kommunehelsetjenestelovens § 4a - 3, annet ledd.
  - e) Utøve kommunens godkjenningsmyndighet etter forskrifter om leir- og campingplasser. I den grad kommunehelsetjenesteloven legger denne myndighet direkte til kommunens medisinsk ansvarlige lege, videredelegeres denne til vedkommende.
  - f) Fatte vedtak i saker vedrørende søknad om alminnelig serveringsbevilling.
- Fatte vedtak i saker vedrørende søknad om endring av skjenkebestyrer og stedfortreder.

SOSIAL OG BARNEVERN

§ 22 Avgjørelsesmyndighet innen sosial og barnevern

Rådmannen har myndighet til å:

- a) Fatte vedtak, iverksette og følge opp tiltak etter lov om barnevernstjenester m.v. av 17.juli 1992, likevel med unntak av tvangstiltak, i samsvar med lov om barneverntjenester m.v.
- b) Avgjøre søknader om tilskudd i samsvar med retningslinjer for tilskudd til reduksjon av boutgifter for eldre og uføre etter Sosialdepartementets rundskriv I - 5/92.
- c) Avgi uttalelser på kommunens vegne i forespørsler etter lov om barn og foreldre av 8.april 1981 Nr.7.
- d) Avgi uttalelser på kommunens vegne i forespørsler etter lov om folketrygd av 17.juni 1966 Nr. 12.
- e) Avgjøre søknader om bruk av kommunens ambulerende bevillinger (Alkoholl. § 4-5), søknader om stedlig utvidelse av bevilling for en enkelt anledning (Alkoholl. § 4-2), og avgjøre kurante søknader om bevilgning til enkeltanledning.

- f) Innvilge fri plass i barnehage etter retningslinjer gitt av kommunestyret.
- g) Avgjøre søknader i medhold av sosialtjenestelovens kap. 4 og kap. 6.
- h) Avgjøre søknader i medhold av Lov om sosiale tjenester i NAV, kapittel 4, Individuelle tjenester, jfr. §§ 18, 29 – 35, som følger:
  - ◇ Stønad i form av bidrag gis i henhold til veiledende satser fastsatt av kommunestyret .
  - ◇ Veiledende satser for livsopphold indeksreguleres hvert år 1. juli i samsvar med vedtak i K.sak 98/65 jmf statlige veiledende retningslinjer for utmåling av økonomisk stønad til livsopphold.
  - ◇ Stønad i form av lån/garanti for lån på opptil kr. 20.000,- pr. klient. Ved ytterligere lån/garanti må saken legges fram til politisk behandling.
- Saker avgjort på delegert myndighet under bokstav g) refereres for formannskapet månedlig i sammenfattat form.
- i) Gjøre vedtak om tildeling av introduksjonsprogram og introduksjonsstønad.
- j) Rådmannen har myndighet til, og denne kan ikke videredelegeres:
  - Representere kommunen som driftsansvarlig i forholdet til NAV Hedmark.
  - Ta opp til forhandlinger, kurante spørsmål som knytter seg til samarbeidsavtalen mellom Engerdal kommune og NAV Hedmark.
  - På kommunens vegne å gjennomføre slike forhandlinger som nevnt ovenfor.

PLEIE OG OMSORG

§ 23 Avgjørelsesmyndighet innen pleie- og omsorgstjenesten

Rådmannen har myndighet til å:

- a) Tildele og iverksette alle typer hjelpetiltak som etter vedtatt organisasjonsplan sorterer under pleie- og omsorgssektoren.
- b) Disponere de institusjonsbaserte pleie- og omsorgsressursene i kommunen.
- c) Fastsette egenbetaling og vedta reduksjoner for opphold og andre ytelser innen pleie- og omsorgssektoren i h.h.t. forskrifter og etter satser fastsatt i forskrift, eller av kommunestyret.

BARNEHAGE

§ 24 Avgjørelsesmyndighet innen barnehage

Rådmannen har myndighet til å:

- a) Foreta opptak av barn i barnehage etter retningslinjer gitt av kommunestyret.
- b) Godkjenne innholdet i planleggingsdager, samt flytte tidspunktet for gjennomføring av slike dager.

- c) Foreta utdeling av kommunalt utdanningsstipend.
- d) Gjøre vedtak i andre enkeltsaker som er av åpenbar faglig/sakkyndig karakter.

- e) Føre tilsyn med, og gi veiledning til private og kommunale barnehager i h.h.t. lov om barnehager av 17.06.2005 Nr. 64 med senere endringer.
- f) Gi dispensasjon fra utdanningskravet for styrer- og avdelingslederstillingene i barnehager.
- g) Rådmannen gis fullmakt til å opprette nye tiltak når disse i sin helhet finansieres av eksterne tilskuddsordninger og er kurante i forhold til skolens/barnehagens ordinære drift.
- h) Vedta barnehagerute for det enkelte barnehageår når avgjørelsen framstår som kurant.

SKOLER

§ 25 Avgjørelsesmyndighet innen skoler

Rådmannen har myndighet til å:

- a) Godkjenne innholdet i planleggingsdager, samt flytte tidspunktet for gjennomføring av slike dager.
- b) Tildele ressurser til spesialundervisning.
- c) Gjøre vedtak om for tidlig eller utsatt skolestart.
- d) Gjøre vedtak i andre enkeltsaker som er av åpenbar faglig/sakkyndig karakter.
- e) Tildeling av undervisningsressurser i grunnskolen og godkjenning av stillingsplan som følger av dette, jfr. Opplæringslovens kap. 2, §§2-1 og 2-2.
- f) Rådmannen gis fullmakt til å opprette nye tiltak når disse i sin helhet finansieres av eksterne tilskuddsordninger og er kurante i forhold til skolens/barnehagens ordinære drift.
- g) Vedta skoleruta for det enkelte skoleår når avgjørelsen framstår som kurant.
- h) Rådmannen skal føre tilsyn med virksomheter i grunnskole og voksenopplæring i samsvar med følgende lover:

Lov av 17.07.98 med senere endringer – Opplæringsloven
Lov av 19.06.2009 Nr 95 med senere endringer – Voksenopplæringsloven
- i) Opplæringslovens § 13-6, opptak av elever i kulturskolen

26 Avgjørelsesmyndighet innen asylsøker-tjenesten

Rådmannen har myndighet til å:

- a) Representere kommunen som driftsoperatør i forholdet til Statens Utlendingsdirektorat.
- b) Ta opp til forhandling kurante spørsmål som knytter seg til samarbeidsavtalen mellom Engerdal kommune og Statens Utlendingsdirektorat.
- c) På kommunens vegne å gjennomføre slike forhandlinger som nevnt under pkt. b).
- d) Ta initiativ til, og iverksette alle typer aktivitetstiltak m.v. som faller naturlig inn under asylsøkerrettens virksomhet.
- e) Øke bemanningen ved mottaket med inntil 150% stilling når det brukes stykkprisplasser (variable plasser gjelder fortsatt), men en eventuell økning må skje innenfor mottakets økonomiske rammer og på vanlig måte refereres i formannskapet umiddelbart, jfr. k.sak 99/16.

MILJØ, PLAN, TEKNISKE TJENESTER OG NÆRING

§ 27 Avgjørelsesmyndighet innen miljø, plan og tekniske tjenester

Rådmannen har myndighet til å :

- a) Utøve kommunens oppgaver etter granneloven.
- b) Utøve kommunens plikter m.h.t. vegskilting etter vegtrafikkloven.
- c) Utøve kommunens myndighet etter jordloven og forurensingsloven innen følgende områder:
  - ◇ Omlegg og utbedring av stikkledning
  - ◇ Utkopling av slamavskiller
  - ◇ Avfall ved utsalgssteder
  - ◇ Pålegg om opprydding
  - ◇ Avgjøre saker etter forskrift om gjødselsvarer mv av organisk opphav
  - ◇ Avgjøre saker etter forurensningsforskriften
- d) På vegne av kommunen rekvirere/utføre oppmålingsforretning når dette skjer i samsvar med gyldig vedtak etter godkjent plan og saken må anses som kurant.
- e) Møte på kommunens vegne i oppmålingsforretninger.
- f) Gjøre vedtak i kurante bygge- og delingssaker etter plan- og bygningsloven, herunder fatte sanksjonsvedtak etter forskrift om plasseringstid i forbindelse med motorisert fricamping, jfr. forskriftens § 5.
- g) Ivareta alle kommunens plikter etter brann- og eksplosjonsloven.

- h) Avgi myndighet til autorisert person til å utøve oppmålingsforretning på kommunens vegne.
- i) Avgi uttalelser om konsesjonsfrihet og attestere egenerklæringer om konsesjonsfrihet etter konsesjonslovens § 4 og 5.
- j) Fordele midler til private veier på grunnlag av vedtatte retningslinjer og veiklassifisering vedtatt av formannskapet.
- k) I henhold til veglovens § 56 godkjenne søknad om endring i betalingssatser for bompengefinansierte veier, der saken framstår som kurant.

§ 28 Avgjørelsesmyndighet innen landbruk, utmark og miljø

Rådmannen har myndighet til å:

- a) Gjøre vedtak etter bestemmelsene i viltloven, der saken av tidshensyn ikke kan fremmes for behandling i formannskapet (hastesaker).
- b) Gjøre vedtak etter jordloven i kurante saker:
  - Søknad etter § 9 og § 12 i jordlova om omdisponering og fradeling av enkelttomter på ikke over 2 daa.
  - Søknad etter § 9 og § 12 i jordlova om omdisponering og fradeling av areal som grenser til og skal legges til tidligere fradelt tomt med eller uten bygninger, inntil tomt og tilleggstomt til sammen er 2 daa.
  - Søknad etter § 9 i jordlova om omdisponering av dyrka og dyrkbar mark til skogsmark for areal ikke over 50 daa.
- c) Avgi uttalelser i kurante saker etter jordloven:
  - Til omdisponering og fradeling i saker etter § 9 og § 12 i jordlova.
  - Til forslag til reguleringsplan dersom planen er i samsvar med arealbruken i oversiktsplan som tidligere er tilrådd av kommunen, fylkeslandbruksstyret eller landbruksdepartementet.
  - Til forslag om mindre endringer i reguleringsplan med avgrensinger som blir fastsatt av kommunen.
- d) Utøve det ansvar og de rettigheter kommunen er tillagt etter forskrift om planlegging og godkjenning av skogsveger. Saker som berører kommuneskogen skal avgjøres av Fylkesmannen, men i ikke kurante saker har formannskapet anledning til å avgi uttalelse.
- e) Avgi uttalelser på kommunens vegne i konsesjonssøknader som ikke gjelder landbrukseiendommer.
- f) Gjøre vedtak i kurante saker etter konsesjonsloven:
  - Konsesjon på ei enkelt bustadstomt eller tomt for fritidsbustad som det ikke er bygd på jfr. konsesjonslova § 5 1. ledd nr. 1, dersom tomta ikke er større enn 2 daa.

- Engerdal kommune vurderer konsesjon på inntil *en* fritids-/boligeiendom for utenlandsboende og fritids-/boligeiendom nr. 2 for innenlandsboende som kurante saker i h.h.t. konsesjonsloven § 5.
- Konsesjon på eiendom der konsesjonsfriheten er avgrensa eller satt ut av kraft med hjemmel i konsesjonslova § 5, 3. ledd. Dette gjelder også kommuner der det er innført forskrift etter § 5, 3. ledd slik paragrafen var før lovendring av 3. juni 1983.
- Konsesjon på utbyggingskontrakter som nevnt i konsesjonslova § 3.
- Konsesjon på areal som i reguleringsplan eller kommuneplan sin arealdel bare kan nyttes som utbyggingsareal.

g) Gjøre vedtak etter skogbruksloven i kurante saker:

- avgjøre saker etter § 6 om forsvarlig forynging og stell av skog, for arealer på inntil 200 daa
- avgjøre saker etter § 7 om vegbygging i skog
- avgjøre saker etter § 8 om hogst og måling
- avgjøre saker etter § 9 om forebyggende tiltak
- avgjøre saker etter § 10 om tiltak etter skade på skog, for arealer på inntil 200 daa
- avgjøre saker etter § 12 om hogst i vernskog, for arealer på inntil 200 daa
- avgjøre saker etter § 14 om innbetaling av skogfond
- avgjøre saker etter § 15 om bruk av skogfondet
- avgjøre skogbruksfaglig uttalelse i plan- og byggesaker

h) Myndighet til å:

- Avgjøre søknader om produksjonstilskudd og avløserordningen for jordbruket.
- Legge ved erklæring om at overdragelsen ikke fører til deling av driftsenhet, jfr. jordlovens § 12 2. ledd, ved egenerklæring om konsesjonsfrihet ved erverv av fast eiendom m.v.
- I kurante saker avgjøre søknader om omdisponering av dyrket mark til torvuttak, jfr. k.sak 06/27.

i) I forbindelse med søknad om lån og tilskudd innen landbruk til: Innovasjon Norge, Landbruksdepartementet og Fylkesmannen skal rådmannen på kommunens vegne gi de nødvendige uttalelser.

j) Avgjøre søknader etter Nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og islagte vassdrag, § 5.

§ 29 Avgjørelsesmyndighet innen næring, reiseliv og sysselsetting

Rådmannen har myndighet til å:

- a) Utøve kommunens myndighet i forbindelse med søknader om statstilskudd til kultur- og idrettsformål (STUI-midler) innenfor rammer og prioriteringer som er politisk vedtatt.
- b) Utøve kommunens interesser vedrørende samarbeidet om Museumssenteret for Trysil/Engerdal i kurante saker, og så langt myndigheten ikke ligger til styret eller representantskapet.
- c) Innenfor budsjettets rammer og etter kunngjøring med felles søknadsfrist foreta årlige tildelinger av eventuelle midler til disse spesifiserte budsjettformålene: (1) arrangement i Engerdal, (2) tildeling til lag og foreninger og (3) midler til vedlikehold av idrettsanlegg og aktivitetstilbud for barn og unge. Tildelingen fra eventuell post for større arrangementer foretas av formannskapet.
- d) Avgjøre søknader fra studieorganisasjoner i Engerdal om tilskudd til voksenopplæring.

Kap. 7

Utvalget for Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) og Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)

§ 30 Vedtaksmyndighet til SMIL og NMSK

Kommunestyret delegerer myndigheten etter forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) og forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK) til Utvalget for SMIL og NMSK.

Unntak:

De flerårige tiltaksstrategiene skal vedtas av kommunestyret.

Tilskudd til skogkultur (refusjonsordning) delegeres videre til rådmannen. Tilskuddsrammen til skogkultur fastsettes likevel av Utvalget for SMIL og NMSK.

Kap. 8

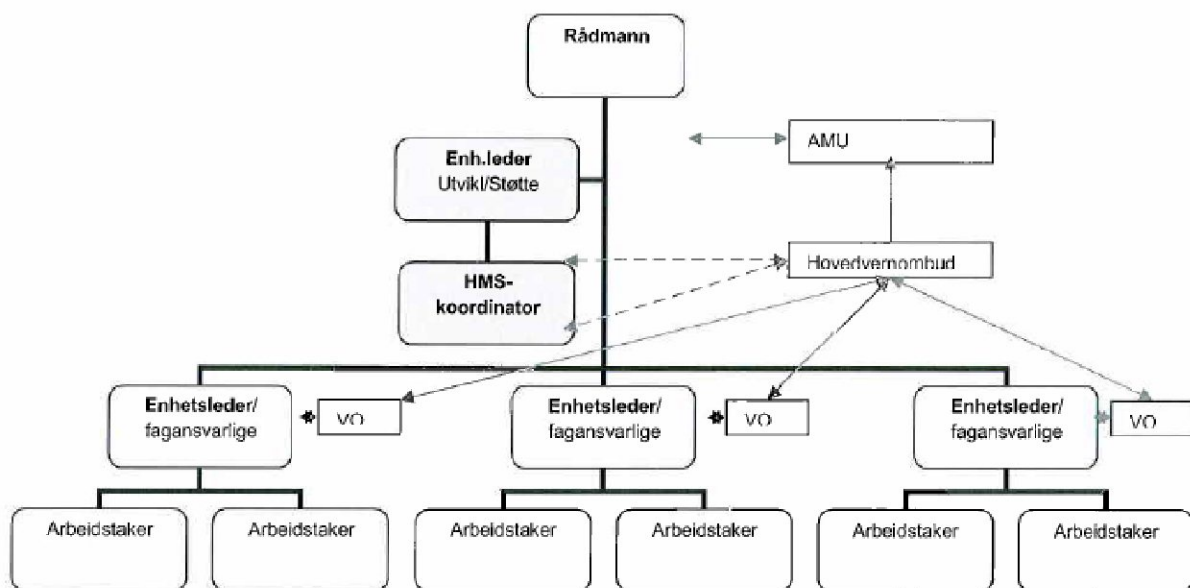
Vedtaksmyndighet tilknyttet helse, miljø og sikkerhet

§ 31 Vedtaksmyndighet tilknyttet helse, miljø og sikkerhet

Sikkerhets- og arbeidsmiljøarbeidet er et lederansvar.

Engerdal kommune deles inn i mest mulig hensiktsmessige områder som skal gi gode praktiske arbeidsforhold for internkontroll/HMS-arbeidet.

Oversikt over ansvar og myndighet.

Oversiktskart for linjeorganisasjonen og hms-tjenesten. Vedrørende tjenestevei se pkt 2.4 nedenfor og vedlegg nr 1.

Rådmannen

- Har det overordnede ansvaret for HMS- og internkontrollsystemet i Engerdal kommune.

Enhetsleder Utvikling og Støtte

- Er delegert det daglige ansvaret for HMS- og internkontrollsystemet i Engerdal kommune.
- Ha ansvaret for oppdatering og vedlikehold av det overordnede HMS- og internkontrollsystem.
- Ha oversikt over hvilke lover, forskrifter og sentrale retningslinjer som gjelder for kommunen og sørge for at disse etterleves.

HMS-koordinator skal:

- Sørge for at det gjennomføres systematisk kartlegging av arbeidsmiljøet, utarbeides handlingsplaner og gjennomføres tiltak slik at lover, forskrifter og retningslinjer overholdes.
- Sørge for at tilsatte i kommunen har tilstrekkelig opplæring innen HMS.
- Ta initiativ til å utbedre forhold som går ut over HMS-situasjonen.

- Være den daglige kontakten for kommunens verneombud og for tilsatte i HMS-saker. Henvendelser verneombudet gjør om ulykkes- og helsefarer skal bevares.

▪

Enhetsledere

- har det overordnede og daglige ansvaret for helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i sin enhet.
- har det overordnede ansvaret for at det lokale HMS- og internkontrollsystemet oppdateres og vedlikeholdes.
- skal ta verneombudet med på råd i saker som har betydning for arbeidsmiljøet i hht AML § 6-2.
- ***Dersom det anses hensiktsmessig ut fra en vurdering av effektivitet, kvalitet og risiko, kan enhetsleder delegere hms-oppgaver til fagansvarlige. Eksempler er skoler/barnehager, der det vil medføre en stor risiko dersom fagansvarlige (rektorer/barnehagestyrere) ikke har delegert hms-oppgaver direkte til sitt område.***

Alle ansatte

- skal medvirke til å skape et godt arbeidsmiljø.
- har ansvar for å gjøre seg kjent med, og overholde, vedtatte retningslinjer og prosedyrer.
- har ansvar for å melde fra til nærmeste overordnede leder, om saker vedr. helse, miljø og sikkerhet som ikke kan løses direkte.